

Regulační orgán pro audiovizuální
a digitální komunikaci

Veřejná konzultace k návrhu referenčního rámce, kterým se stanoví minimální technické požadavky na systémy ověřování věku zavedené pro přístup k některým službám veřejné komunikace online a platformám pro sdílení videonahrávek, které zpřístupňují pornografický obsah veřejnosti.

Duben 2024

Obsah

Obsah.....	3
Úvod.....	5
Odpovědnost dotčených služeb šířících pornografický obsah	5
Mění se úloha orgánu Arcom v souvislosti s návrhem zákona o zabezpečení a regulaci digitálního prostoru	6
Práce na ověřování věku již probíhají	7
Prezentace referenčního rámce.....	8
Podpora odvětví při zavádění řešení pro ověřování věku	8
Aktualizace referenčního rámce a současný stav techniky	8
Struktura referenčního rámce a harmonogram provádění	8
První část: spolehlivost systémů ověřování věku.....	10
Standardní ochrana nezletilých osob	10
• Kritérium č. 1: nepropustnost kontroly věku.....	10
Kritéria spolehlivosti	10
• Kritérium č. 2: účinnost řešení.....	10
• Kritérium č. 3: omezení možností obcházení.....	11
• Kritérium č. 4: ověření věku při každém prohlížení služby.....	11
• Kritérium č. 5: rámec pro používání uživatelského účtu.....	12
• Kritérium č. 6: zákaz diskriminace.....	12
Druhá část: ochrana soukromí.....	13
Zásady ochrany soukromí	13
Zavedení systému ověřování věku, který záměrně a standardně splňuje zásady ochrany soukromí	13
Minimální požadavky na všechny systémy ověřování věku	14
• Kritérium č. 7: nezávislost poskytovatele systému ověřování věku ve vztahu k dotčeným službám šířícím pornografický obsah.....	14
• Kritérium č. 8: důvěrnost ve vztahu k dotčeným službám šířícím pornografický obsah.....	14
• Kritérium č. 9: důvěrnost ve vztahu k poskytovatelům služeb generování důkazu o věku.....	14
• Kritérium č. 10: důvěrnost ve vztahu k dalším třetím stranám zapojeným do procesu ověřování věku.....	15
• Kritérium č. 11: opatření zajišťující ochranu práv a svobod fyzických osob ze strany ověřovatelů věku.....	15
Zvláštní požadavky na systémy ochrany soukromí, které dodržují zásadu „dvojitě anonymity“	16
• Kritérium č. 12: zvýšená důvěrnost ve vztahu k dotčeným službám šířícím pornografický obsah.....	16

- Kritérium č. 13: zvýšená důvěrnost s ohledem na vydavatele atributů věku. 16
- Kritérium č. 14: zvýšená důvěrnost ve vztahu k dalším třetím stranám zapojeným do procesu ověřování věku.....16
- Kritérium č. 15: dostupnost a pokrytí obyvatelstva.....16

Informování uživatelů o úrovni ochrany soukromí spojené se systémy ověřování věku 17

- Kritérium č. 16: výslovné uvedení úrovně ochrany soukromí uživatelů.....17

Žádoucí cíle a osvědčené postupy 17

Třetí část: dočasně přijímaná alternativní řešení pro generování důkazu 19

Čtvrtá část: audit a hodnocení řešení ověřování věku.....20

Hodnocení zavedených systémů za reálných podmínek 20

Míra chybovosti, obcházení a rizika útoku 20

Nezávislost poskytovatele služeb auditu 20

Úvod

Odpovědnost dotčených služeb šířících pornografický obsah

1. V důsledku demokratizace mobilních zařízení, která děti používají k přístupu na internet, prudce roste vystavení nezletilých osob pornografickému obsahu na internetu.

Podle studie provedené Regulačním orgánem pro audiovizuální a digitální komunikaci (dále jen „Arcom“) na základě údajů poskytnutých společností Médiamétrie navštíví každý měsíc 2,3 milionu nezletilých osob pornografické internetové stránky; tento počet v posledních letech rychle roste a souvisí s demokratizací mobilních zařízení u dětí. Podíl nezletilých návštěvníků stránek „pro dospělé“ se za 5 let zvýšil o 9 procentních bodů, z 19 % na konci roku 2017 na 28 % na konci roku 2022. V roce 2022 navštěvovala tyto stránky každý měsíc více než polovina chlapců ve věku 12 a více let, u chlapců ve věku 16 a 17 let se tento podíl zvýšil na dvě třetiny. Průměrně 12 % návštěvníků stránek pro dospělé tvoří nezletilí¹.

Z výzkumů důsledků raného vystavení pornografii od počátku třetího tisíciletí² vyplývá, že vystavení nejmenších dětí pornografickému obsahu může mít **vážné důsledky** pro jejich duševní vývoj a obraz, který si vytvářejí o sexualitě a vztazích mezi jednotlivci, a to na úkor jejich osobního rozvoje a větší rovnosti ve vztazích mezi pohlavími³.

2. Od 1. března 1994 je podle ustanovení článků 227-24 trestního zákoníku zavedených zákonem č. 92-684 ze dne 22. července 1992 zakázáno vystavovat nezletilé osoby pornografickému obsahu.

Znění tohoto článku bylo změněno s cílem vyjasnit jeho oblast působnosti a také způsoby posouzení, pokud jde o zjištění trestného činu na internetu. V souladu s ustálenou judikaturou je od roku 2020 v článku 227-24 stanoveno, že k prokázání zletilosti nestačí pouhé prohlášení o věku.⁴.. Níže je uvedeno v současnosti platné znění:

„Výroba, přeprava nebo šíření, a to jakýmkoli způsobem a bez ohledu na nosič, sdělení násilné povahy, podněcující k terorismu, pornografické povahy, včetně pornografických obrázků zachycujících jedno nebo více zvířat, nebo povahy vážně

¹ Arcom, *La fréquentation des sites « adultes » par les mineurs* (Návštěvy stránek „pro dospělé“ nezletilými osobami) (na základě údajů poskytnutých společností Médiamétrie), zveřejněno dne 25. května 2023:

<https://www.arcom.fr/nos-ressources/etudes-et-donnees/mediatheque/frequentation-des-sites-adultes-par-les-mineurs>

² Pan Arzano, C. Rozier, *Alice au pays du porno: ADOS: leurs nouveaux imaginaires sexuels* (Alenka v říši porna: Náctiletí: jejich nové sexuální představy) Ramsay, 2005.

³ Viz: <https://www.csa.fr/Informer/Toutes-les-actualites/Actualites/Quelles-solutions-pour-protéger-votre-enfant-des-images-a-caractere-pornographique-sur-internet>; a B. Smaniotto (výzkumná pracovnice v oboru psychopatologie a klinické psychologie), „Pornographie : quels impacts sur la sexualité adolescente ?“ (Pornografie: jaký vliv má na sexualitu dospívajících?), *The Conversation*, 28. srpna 2023: <https://theconversation.com/pornographie-quels-impacts-sur-la-sexualite-adolescente-207142>.

V tomto ohledu orgán Arcom také vyzývá rodiče, aby navštívili internetové stránky:

<https://jeprotegemonenfant.gouv.fr/pornographie/>.

⁴ Kasační soud, trestní senát, 23. února 2000, 99-83.928, <https://www.legifrance.gouv.fr/juri/id/JURITEXT000007070001>.

poškozující lidskou důstojnost, nebo takové povahy, která může podněcovat nezletilé osoby k hrám, které je fyzicky ohrožují, nebo obchodování s takovým sdělením, se trestá odnětím svobody na 3 roky a pokutou 75 000 EUR, pokud si může toto sdělení přečíst nebo jej jinak vzít na vědomí nezletilá osoba.

Pokud jsou trestné činy uvedené v tomto článku spáchány prostřednictvím písemného nebo audiovizuálního tisku nebo veřejné komunikace online, použijí se k určení odpovědných osob zvláštní ustanovení právních předpisů upravujících tyto záležitosti.

Trestné činy uvedené v tomto článku jsou spáchány i v případě, že přístup nezletilé osoby ke sdělením uvedeným v prvním pododstavci je výsledkem pouhého prohlášení nezletilé osoby, že je jí alespoň 18 let.“

Zákonem č. 2020-936 ze dne 30. července 2020 o ochraně obětí domácího násilí zákonodárce zavedl **zvláštní postup zahrnující orgán Arcom s cílem zajistit, aby tato ustanovení** byla plně účinná pro služby veřejné komunikace online, které zpřístupňují pornografický obsah veřejnosti na internetu.

Tento zákon dal předsedovi orgánu Arcom výsadní právo vydat výzvu provozovateli stránek, aby dodržoval trestní zákoník, a v případě, že této výzvě není vyhověno, požádat soud, aby nařídil poskytovatelům internetových služeb zamezit přístupu k těmto stránkám.

3. Na základě těchto ustanovení orgán vydal 13 výzev. Dne 8. března 2022 rovněž požádal **předsedu soudu v Paříži**, aby **nařídil poskytovatelům internetových služeb zablokovat pět služeb, kterým byla zaslána výzva**. Tento postup ke dni zveřejnění této veřejné konzultace stále probíhá.

Měnící se úloha orgánu Arcom v souvislosti s návrhem zákona o zabezpečení a regulaci digitálního prostoru

Návrh zákona o zabezpečení a regulaci digitálního prostoru (SREN), který je projednáván v parlamentu, stanoví změny systému zavedeného zákonem ze dne 30. července 2020.

Článek 10 zákona č. 2004-575 ze dne 21. června 2004 o posílení důvěry v digitální ekonomiku (LCEN), ve znění platném ke dni zveřejnění této veřejné konzultace, stanoví, že orgán **Arcom** „po obdržení stanoviska Národní komise pro informatiku a svobody [...] vypracovává a zveřejňuje **referenční rámec, kterým se stanoví minimální technické požadavky na systémy ověřování věku**. Tyto požadavky se týkají spolehlivosti ověření věku uživatelů a respektování jejich soukromí.“ Oblast působnosti ustanovení se týká „pornografického obsahu zpřístupňovaného veřejnosti provozovatelem služby veřejné komunikace online v rámci jeho redakční odpovědnosti nebo poskytovaného službou platformy pro sdílení videonahrávek ve smyslu článku 2 zákona č. 86-1067 ze dne 30. září 1986 o svobodě komunikace“ (dále jen „dotčené služby šířící pornografický obsah“ nebo „dotčené služby“). Orgán Arcom může případně po obdržení stanoviska předsedy komise CNIL vyzvat některou z těchto služeb, aby dodržovala tento referenční rámec, a v případě přetrvávajícího porušení předpisů po obdržení stanoviska komise CNILTU uložit službě peněžitou sankci

postupem podle článku 42-7 zákona č. 86-1067 ze dne 30. září 1986. Tato veřejná konzultace se týká návrhu referenčního rámce stanoveného těmito ustanoveními.

Nové pravomoci, které návrh zákona svěžuje orgánu Arcom, by doplnily pravomoci udělené soudci, který může být přímo požádán o zablokování stránky, která není v souladu s ustanoveními článku 227-24 trestního zákoníku.

Práce na ověřování věku již probíhají

Tento dokument je součástí **práce, kterou vykonala** komise CNIL v posledních letech v oblasti řešení pro ověřování věku, která jsou v souladu s ochranou nezletilých osob a respektováním soukromí.

Komise **CNIL** nejdříve vydala v červnu 2021 stanovisko k návrhu nařízení o uplatňování zákona z roku 2020, které se týká provádění opatření na ochranu nezletilých osob před přístupem ke službám veřejné komunikace online šířícím pornografický obsah⁵. S cílem zabránit tomu, že sexuální orientace lidí – skutečná nebo domnělá – bude odvozena z obsahu, který si prohlíží, a přímo spojena s jejich identitou, doporučila komise CNIL využívat důvěryhodné třetí strany a vydala řadu doporučení⁶, včetně části o ověřování věku. Tyto publikace byly podpořeny zprávou zveřejněnou v červenci 2022 s názvem „Ověřování věku online: dosažení rovnováhy mezi ochranou nezletilých osob a respektováním soukromí“⁷ a zpřístupněním demonstrátoru mechanismu ověřování věku, který respektuje soukromí uživatelů⁸ ve spolupráci se střediskem PEReN a vyučujícím z École Polytechnique.

Komise CNIL již měla příležitost zdůraznit, že „v rozporu s tím, co se někdy říká, není obecné nařízení o ochraně osobních údajů⁹ neslučitelné s kontrolou věku při přístupu na pornografické stránky, která je stanovena zákonem.“¹⁰

Stejně jako komise CNIL i orgán Arcom vydal stanovisko k návrhu nařízení, kterým se provádí článek 23 zákona ze dne 30. července 2020¹¹.

V této souvislosti zahájily **orgán Arcom a komise CNIL s podporou střediska PEReN** na začátku roku 2023 společné výměny technické povahy se zúčastněnými stranami v oblasti ověřování věku. Tyto diskuse byly obohaceny o zpětnou vazbu, kterou orgán Arcom obdržel od některých svých zahraničních partnerů, kteří se rovněž potýkají s problémy ochrany nezletilých osob a soukromí při kontrole přístupu k pornografickému obsahu.

⁵ CNIL, usnesení č. 2021-069 ze dne 3. června 2021 o stanovisku k návrhu nařízení o provádění opatření na ochranu nezletilých osob před přístupem k internetovým stránkám šířícím pornografický obsah (viz: <https://www.legifrance.gouv.fr/cnil/id/CNILTEXT000044183781>).

⁶ Viz: <https://www.cnil.fr/fr/la-cnil-publie-8-recommandations-pour-renforcer-la-protection-des-mineurs-en-ligne>

⁷ Viz: <https://www.cnil.fr/fr/verification-de-lage-en-ligne-trouver-lequilibre-entre-protection-des-mineurs-et-respect-de-la-vie>

⁸ Viz: <https://linc.cnil.fr/demonstrateur-du-mecanisme-de-verification-de-lage-respectueux-de-la-vie-privée>

⁹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů.

¹⁰ Viz zpráva komise CNIL ze dne 21. února 2023: <https://www.cnil.fr/fr/controle-de-lage-pour-lacces-aux-sites-pornographiques>

¹¹ Nejvyšší rada pro audiovizuální vysílání, stanovisko č. 2021-11 ze dne 23. června 2021 k návrhu nařízení o provádění opatření na ochranu nezletilých osob před přístupem k internetovým stránkám šířícím pornografický obsah, <https://www.legifrance.gouv.fr/jorf/id/JORFTEXT000044174211>

Regulační orgán pro audiovizuální a digitální komunikaci

Veřejná konzultace

Prezentace referenčního rámce

Podpora odvětví při zavádění řešení pro ověřování věku

V souladu s ustanoveními návrhu zákona návrh referenčního rámce specifikuje **technické požadavky**, které se očekávají jak z hlediska **spolehlivosti** při ověřování věku uživatelů (v tomto případě jejich zletilosti), tak z hlediska respektování jejich **soukromí**.

Účelem tohoto referenčního rámce není certifikovat technická řešení. **Dotčené služby šířící pornografický obsah si budou moci zvolit vlastní řešení ochrany nezletilých osob, pokud budou splňovat technické požadavky referenčního rámce.**

Neexistence systému ověřování věku, jakož i systémy ověřování věku, které zajišťují nižší stupeň spolehlivosti nebo ochrany soukromí, než je úroveň požadavků stanovená tímto referenčním rámcem, nebudou přípustné.

Aktualizace referenčního rámce a současný stav techniky

Referenční rámec **může být přezkoumán a aktualizován** s cílem zohlednit současný stav techniky. Návrh zákona SREN v tomto ohledu stanoví, že „referenční rámec se podle potřeby aktualizuje za týchž podmínek“.

Je žádoucí, aby odvětví přijalo řešení pro ověřování věku, která odpovídají současnému stavu techniky a evropským a mezinárodním normám a která jsou slučitelná s praxí v odvětví, zejména s ohledem na stávající technické protokoly.

Struktura referenčního rámce a harmonogram provádění

První část návrhu referenčního rámce se týká spolehlivosti systémů ověřování věku. Kromě potřeby zaručit ochranu nezletilých osob standardně, tj. ještě před přístupem ke službě, je cílem stanovit **podmínky účinnosti systémů ověřování věku online a zároveň zabránit jejich obcházení**.

Všechny systémy ověřování věku musí splňovat všechny požadavky uvedené v této první části.

Druhá část se konkrétně zabývá ochranou soukromí prostřednictvím systémů ověřování věku používaných ke kontrole přístupu k pornografickému obsahu. Stránky mohou nabízet **systémy ověřování věku s různými úrovněmi ochrany soukromí za předpokladu, že jsou uživatelé informováni o úrovni, která je s jednotlivými systémy spojena**.

V této souvislosti jsou v návrhu referenčního rámce stanovena **minimální kritéria platná pro všechny systémy ověřování věku**, jakož i specifické posílené cíle pro systémy, které nejlépe respektují ochranu soukromí, tzv. systémy „dvojitě anonymity“. **Uživatelům bude muset být nabídnut alespoň jeden systém ověřování věku, který splňuje standardy ochrany soukromí „dvojitě anonymity“.**

Tato druhá část zahrnuje také **osvědčené postupy** v oblasti ochrany údajů, které jsou považovány za žádoucí.

Kromě toho budou moci dotčené služby šířící pornografický obsah dočasně zavést řešení pro generování důkazu o věku na základě **předložení bankovní karty odchylně od podmínek stanovených v první a druhé části, avšak za předpokladu přísného dodržování určitých kumulativních podmínek stanovených** ve třetí části tohoto dokumentu.

Konečně čtvrtá a poslední část stanoví hlavní zásady, kterými by se měly řídit služby zaměřené na šíření pornografického obsahu, pokud jsou povinny provést audit svých systémů ověřování věku. Zejména je v této části upřesněn **účel** těchto auditů, **podmínky** jejich provádění a **požadavky** na auditory třetích stran.

První část: spolehlivost systémů ověřování věku

Účelem tohoto referenčního rámce je zajistit standardní ochranu nezletilých osob již od okamžiku, kdy se zobrazí první stránka služby veřejné komunikace online umožňující šíření pornografického obsahu.

Standardní ochrana nezletilých osob

Ochranou nezletilých osob se rozumí **zabránit** tomu, aby byly **vystaveny** pornografickému obsahu od okamžiku, kdy získají přístup ke službám veřejné komunikace online, které takový obsah zpřístupňují.

Návrh zákona SREN v této souvislosti stanoví, že dotčené služby šířící pornografický obsah jsou povinny zobrazit obrazovku bez pornografického obsahu, „**dokud nebude ověřen věk uživatele**“.

- **Kritérium č. 1: nepropustnost kontroly věku**

Dotčené služby šířící pornografický obsah musí zajistit, aby **žádný uživatel neměl přístup k pornografickému obsahu, dokud neprokáže svou zletilost**.

Příklady a použití

Tuto standardní ochranu nezletilých osob lze zajistit například **úplným rozmazáním domovské stránky služby**.

Provozovatelé mohou informovat o pornografické povaze své služby. Za tímto účelem mohou využít **mechanismus vlastního prohlášení [jako je štítek RTA¹²]**, který bude nastaven na každé stránce jejich stránek a umožní systémům rodičovské kontroly zjistit minimální věk potřebný pro přístup k obsahu stránek prostřednictvím hlaviček odpovědí (neboli „headers“¹³).

Kritéria spolehlivosti

K tomu, aby byly systémy ověřování věku (v tomto případě zletilosti) v souladu s tímto referenčním rámcem, **musí splňovat alespoň následující technické požadavky**. Tyto požadavky se budou pravděpodobně měnit s tím, jak se bude zdokonalovat technika a na trh budou přicházet nové systémy ověřování.

¹² „Určeno pouze pro dospělé“.

¹³ Tzv. *headers* jsou informace odeslané serverem internetové stránky prohlížeči uživatele v okamžiku požadavku.

- **Kritérium č. 2: účinnost řešení**

Technické řešení pro ověřování věku zavedené dotčenými službami šířícími pornografický obsah **musí umožnit spolehlivě rozlišit mezi nezletilými a dospělými uživateli.**

Příklady a použití

Pokud technické řešení zavedené dotčenými službami šířícími pornografický obsah závisí na odhadu věku uživatele, musí být nakonfigurováno tak, aby se vyloučilo riziko, že nezletilý uživatel bude považován za zletilého („falešně pozitivní výsledky“).

- **Kritérium č. 3: omezení možností obcházení**

Dotčené služby šířící pornografický obsah musí vynaložit maximální úsilí v souladu s přísnými normami odvětví v oblasti náležité profesionální péče s cílem **omezit možnosti obcházení technických řešení, která zavedly.**

Systémy ověřování věku nesmějí umožňovat sdílení důkazů o věku s jinými osobami.

A konečně, systém musí být odolný vůči rizikům útoků, jako jsou například realistické videomontáže (*deepfakes*), falšování internetových adres (*spoofing*) atd.

Příklady a použití

Pokud jde o řešení založená na odhadu věku pomocí analýzy rysů obličeje, budou muset dotčené služby, které vysílají pornografický obsah, zajistit, aby tato řešení zahrnovala **mechanismus pro rozpoznávání živých osob**, jehož účinnost odpovídá současnému stavu techniky. Rozpoznávání musí být prováděno s použitím obrazu dostatečné kvality, aby se vyloučil jakýkoli proces zneužití, který by mohl být použit nezletilými osobami k umělému navození zdání zletilosti, zejména pomocí fotografií, nahraných videí nebo masek.

Pokud jde o technická řešení pro generování důkazu o věku na základě předložení fyzického dokladu totožnosti, budou muset příslušné služby šířící pornografický obsah kontrolovat: i) zda je dokument pravý a zda se nejedná o pouhou kopii; ii) zda uživatel je držitelem předloženého dokladu totožnosti. Toto ověření může být provedeno zejména pomocí rozpoznávání rysů obličeje zahrnujícího mechanismus rozpoznávání živých osob za výše uvedených podmínek.

- **Kritérium č. 4: ověření věku při každém prohlížení služby**

Ověření věku musí být provedeno při každém prohlížení služby. Přerušení tohoto prohlížení musí vést k novému ověření věku, pokud si uživatel přeje znovu získat přístup k pornografickému obsahu.

Splněním tohoto kritéria není dotčena možnost uživatele použít důkaz o věku, který může sám opakovaně použít nebo obnovit, za předpokladu, že existuje druhý

ověřovací faktor. Toho lze dosáhnout propojením použití opakovaně použitelného důkazu s koncovým zařízením subjektu údajů, jako je tomu v případě digitálních peněženek (tzv. *wallets*). Systém ověřování navíc nesmí umožnit sdílení tohoto důkazu s jinou osobou nebo službou.

Příklady a použití

V případě koncového zařízení pro prohlížení sdíleného dospělou a nezletilou osobou je důležité zabránit tomu, aby doba platnosti ověření věku umožnila prohlížení pornografického obsahu bez dalšího ověření. Platnost ověření věku musí být proto přerušena, jakmile uživatel opustí službu, tj. když skončí relace, když uživatel ukončí prohlížeč nebo když operační systém přejde do pohotovostního režimu a v každém případě po uplynutí doby [jedné hodiny] nečinnosti.

- **Kritérium č. 5: rámec pro používání uživatelského účtu**

Zavedení řešení pro ověřování věku nesmí vyžadovat vytvoření uživatelského účtu na dotčené službě, která zpřístupňuje pornografický obsah.

Kromě toho se v uživatelském účtu takové služby nesmí ukládat důkaz o věku.

V každém případě se povinnost ověřit věk vztahuje na každý přístup, ať už s uživatelským účtem, nebo bez něj.

- **Kritérium č. 6: zákaz diskriminace**

Řešení používaná dotčenými službami šířícími pornografický obsah nesmí vést k diskriminaci určitých skupin obyvatelstva, zejména z důvodů uvedených v článku 21 Listiny základních práv Evropské unie. Účinnost technického řešení pro ověřování věku musí být tedy stejná bez ohledu na fyzické charakteristiky uživatele. V případě systémů pro generování důkazu o věku založených na strojovém učení (tzv. *machine learning*) nebo statistických modelech mohou poskytovatelé služeb například testovat své řešení na různých databázích, aby zajistili soulad s tímto požadavkem.

Je nezbytné, aby systémy kontroly věku **omezovaly diskriminační předpojatost, která rovněž vede k chybám, jež mohou zpochybnit jejich spolehlivost i přijatelnost.**

Dotčené služby šířící pornografický obsah se vyzývají, aby při hodnocení výkonnosti svého systému kontroly věku, ale také při případných auditech, které provádějí (viz níže), zahrnovaly případnou diskriminační předpojatost v členění podle příslušných diskriminačních důvodů.

Druhá část: ochrana soukromí

Účelem tohoto návrhu referenčního rámce je rovněž zajistit **ochranu soukromí uživatelů** systémů ověřování věku. Tyto systémy mohou představovat vysoké riziko s ohledem na bezpečnost osobních údajů, protože ověřování věku se podobá ověřování totožnosti, a může proto vyžadovat shromažďování citlivých osobních údajů nebo dokladů totožnosti.

Subjekty, které se podílejí na systémech ověřování věku, proto musí věnovat zvláštní pozornost ochraně soukromí svých uživatelů a bezpečnosti příslušných informačních systémů, což jsou zásady, na jejichž dodržování dohlíží komise CNIL, zejména v rámci uplatňování obecného nařízení o ochraně osobních údajů.

Zásady ochrany soukromí

Systémy ověřování věku jako celek musí v praxi dodržovat stávající právní předpisy o ochraně osobních údajů a soukromí, včetně **zásad minimalizace a záměrné a standardní ochrany údajů** (články 5 a 25 obecného nařízení o ochraně osobních údajů).

Poskytovatelé těchto systémů musí věnovat zvláštní pozornost následujícím zásadám:

- přesnosti, přiměřenosti a minimalizaci shromažďovaných údajů;
- stručné, transparentní, srozumitelné a snadno dostupné informace pro uživatele;
- přiměřené doby uložení údajů;
- možnost fyzických osob uplatnit jejich práva, konkrétně právo na přístup, právo vznést námitku, právo na opravu, právo na omezení zpracování, právo na výmaz, právo na přenositelnost;
- zabezpečení informačních systémů používaných ke zpracování osobních údajů podle nejnovějšího stavu technologie.

Zavedení systému ověřování věku, který záměrně a standardně splňuje zásady ochrany soukromí

V roce 2022 zveřejnila komise CNIL demonstrátor mechanismu ověřování věku, který splňuje zásady ochrany soukromí, pro předávání atributu totožnosti (v tomto případě důkazu o věku)¹⁴, ¹⁵. Navrhovaný mechanismus zejména zajistí nepropustnost mezi dotčenými službami šířícími pornografický obsah, které jsou povinny ověřovat věk svých uživatelů, a třetími stranami vydávajícími atributy věku.

Tento mechanismus, od té doby známý jako „dvojitá anonymita“ nebo „dvojitá důvěrnost“, byl vyvinut a testován různými veřejnými i soukromými subjekty, což potvrdilo jeho technickou proveditelnost a schopnost splnit potřebu ochrany soukromí,

¹⁴ <https://linc.cnil.fr/demonstrateur-du-mecanisme-de-verification-de-lage-respectueux-de-la-vie-privée>

¹⁵ <https://www.cnil.fr/fr/verification-de-lage-en-ligne-trouver-lequilibre-entre-protection-des-mineurs-et-respect-de-la-vie>

CSA
CONSEIL SUPÉRIEUR DE L'AUDIOVISUEL

kteřá je vlastní mechanismům ověřování věku online. Odpovídá také cílům obecně stanoveným pro systémy digitální identity, které zahrnují správu atributů. Tento mechanismus, ačkoli je v tomto dokumentu označován jako „dvojitá anonymita“, však není „anonymní“ ve smyslu obecného nařízení o ochraně osobních údajů, nicméně zaručuje vysokou úroveň důvěrnosti.

Služby veřejné komunikace online, které zpřístupňují pornografický obsah, musí svým uživatelům nabídnout alespoň jeden systém ověřování věku, který splňuje standardy ochrany osobních údajů na úrovni „dvojité anonymity“, a zajistit, aby tento systém mohla používat velká většina uživatelů.

Tento požadavek vstoupí v platnost na konci přechodného období stanoveného ve třetí části tohoto referenčního rámce, které je stanoveno na [...], aniž jsou dotčeny minimální požadavky stanovené níže. Do tohoto data tedy budou muset systémy ověřování věku splňovat níže uvedený minimální soubor požadavků, aby byla zajištěna přijatelná úroveň ochrany osobních údajů jejich uživatelů.

Následující oddíly upřesňují:

- kritéria platná pro všechny systémy ověřování věku, na které se vztahuje tento referenční rámec;
- konkrétní cíle týkající se systémů, které nejlépe respektují ochranu soukromí, tzv. systémy na úrovni „dvojité anonymity“;
- povinnosti týkající se transparentnosti, jejichž cílem je informovat uživatele o úrovni ochrany soukromí spojené se systémy nabízenými v rámci služeb;
- jakož i osvědčené postupy, které jsou stanoveny jako žádoucí, ale dosud nejsou vyžadovány.

Minimální požadavky na všechny systémy ověřování věku

Níže uvedená kritéria tvoří **minimální soubor požadavků vztahujících se na všechny systémy ověřování věku, na něž se vztahuje tento návrh referenčního rámce.**

Kritérium č. 7: nezávislost poskytovatele systému ověřování věku ve vztahu k dotčeným službám šířícím pornografický obsah

Poskytovatel systémů ověřování věku musí být právně a technicky nezávislý na jakékoli službě veřejné komunikace online, na kterou se vztahuje tento návrh referenčního rámce, a zajistit, aby dotčené služby šířící pornografický obsah neměly za žádných okolností přístup k údajům používaným k ověření věku uživatele.

Kritérium č. 8: důvěrnost ve vztahu k dotčeným službám šířícím pornografický obsah

Osobní údaje umožňující uživateli ověřit jeho věk u služby komunikace, na kterou se vztahuje tento návrh referenčního rámce, **nesmí tato služba komunikace zpracovávat.**

Zejména zavedení řešení pro ověřování věku **nesmí službám komunikace, na které se vztahuje tento návrh referenčního rámce, umožnit shromažďovat údaje o totožnosti, věku, datu narození nebo jiné osobní údaje těchto uživatelů.**

- **Kritérium č. 9: důvěrnost ve vztahu k poskytovatelům služeb generování důkazu o věku**

Pokud systém ověřování věku neumožňuje uživateli získat digitální identitu nebo důkaz o věku, které jsou opakovaně použitelné, **osobní údaje poskytnuté uživatelem za účelem získání tohoto atributu nesmí být ukládány poskytovatelem služeb generování důkazu o věku.**

Kromě toho by tento typ systému neměl vyžadovat shromažďování úředních dokladů totožnosti.

- **Kritérium č. 10: důvěrnost ve vztahu k dalším třetím stranám zapojeným do procesu ověřování věku**

Pokud jsou do procesu ověřování věku zapojeny jiné třetí strany než poskytovatelé služeb generování důkazu o věku, např. za účelem správy důkazů nebo účtování služby, **nesmí tyto třetí strany uchovávat žádné osobní údaje uživatelů systému**, s výjimkou ukládání důkazu na žádost uživatele.

- **Kritérium č. 11: opatření zajišťující ochranu práv a svobod fyzických osob ze strany ověřovatelů věku**

Při určování, zda uživatel může nebo nemůže mít přístup ke službě veřejné komunikace online na základě důkazů jí předložených, musí dotčená služba šířící pornografický obsah přijmout automatizované rozhodnutí ve smyslu článku 22 obecného nařízení o ochraně osobních údajů. Odmítnutím přístupu ke službě může toto rozhodnutí mít pro dotčené osoby právní účinky nebo se přinejmenším těchto osob obdobným způsobem významně dotýkat.

Komise CNIL se domnívá, že takové rozhodnutí může být založeno na výjimce stanovené v čl. 22 odst. 2 písm. b) obecného nařízení o ochraně osobních údajů, pokud se na dotčenou službu šířící pornografický obsah vztahuje povinnost ověřit věk podle článku 227-24 trestního zákoníku a v konečném důsledku i ustanovení návrhu zákona SREN. Čl. 22 odst. 2 písm. b) obecného nařízení o ochraně osobních údajů vyžaduje, aby v ustanoveních, která povolují toto automatizované rozhodování, byla stanovena vhodná opatření zajišťující ochranu práv a svobod a oprávněných zájmů subjektu údajů.

V zájmu zachování požadavků na ochranu soukromí, jejichž cílem je omezit schopnost služeb identifikovat jednotlivé osoby, musí taková opatření zavést nikoli dotčená

služba šířící pornografický obsah, ale poskytovatel technického řešení pro ověřování věku, ať už jde o poskytovatele atributů nebo vydavatele důkazů. Taková opatření musí uživatelům umožnit, aby v případě chyby mohli zpochybnit výsledek analýzy svého atributu a získat tak důkaz o věku. Aby bylo možné tyto opravné prostředky uplatnit, tito poskytovatelé řešení pro ověřování věku by měli uživatelům nabídnout možnost využít služby různých poskytovatelů atributů nebo, v závislosti na řešení, různých vydavatelů důkazu.

Dotčená služba šířící pornografický obsah je nicméně povinna plnit informační povinnosti uložené obecným nařízením o ochraně osobních údajů a musí uživatele upozornit na možnosti podat opravný prostředek k poskytovateli řešení pro ověřování věku.

Poskytovatelé atributů musí v každém případě také umožnit osobám opravu jejich údajů podle článku 16 obecného nařízení o ochraně osobních údajů.

Zvláštní požadavky na systémy ochrany soukromí, které dodržují zásadu „dvojitě anonymity“

Následující cíle doplňují cíle minimálního základu za účelem vymezení standardu pro ověřování věku online, který splňuje zásady ochrany soukromí.

- Kritérium č. 12: zvýšená důvěrnost ve vztahu k dotčeným službám šířícím pornografický obsah**

Požadavky kritéria č. 8 se doplňují o níže uvedené požadavky.

Systém ověřování věku využívající „dvojitou anonymitu“ nesmí službám komunikace, na které se vztahuje tento návrh referenčního rámce, umožnit rozpoznat uživatele, který již systém použil, na základě údajů získaných v procesu ověřování věku.

Používání systémů ověřování věku využívajících „dvojitou anonymitu“ nesmí těmto službám umožnit znát nebo odvodit zdroj nebo způsob získání důkazu o věku, který je součástí procesu ověřování věku uživatele.

Systém ověřování věku, které dodržují zásadu „dvojitě anonymity“, nesmí těmto službám umožnit rozpoznat, že dva důkazy o zletilosti pocházejí z téhož zdroje důkazu o věku.

- Kritérium č. 13: zvýšená důvěrnost s ohledem na vydavatele atributů věku**

Požadavky kritéria č. 9 jsou doplněny tak, že systém ověřování věku využívající „dvojitou anonymitu“ nesmí umožnit, aby poskytovatelé služeb generování důkazu o věku věděli, pro kterou službu je ověřování věku prováděno.

- **Kritérium č. 14: zvýšená důvěrnost ve vztahu k dalším třetím stranám zapojeným do procesu ověřování věku**

Požadavky kritéria č. 10 se doplňují o níže uvedené požadavky:

Systém ověřování věku využívající „dvojitou anonymitu“ **nesmí umožnit žádným dalším třetím stranám zapojeným do procesu rozpoznat uživatele, který již systém použil.** Například třetí strana, která zajišťuje předání důkazu o věku nebo potvrzuje jeho platnost, nesmí mít možnost zjistit, zda již zpracovala důkaz od téhož uživatele.

- **Kritérium č. 15: dostupnost a pokrytí obyvatelstva**

Služby komunikace, na které se vztahuje tento referenční rámec, musí zajistit, aby jejich uživatelé měli k dispozici **alespoň dvě různé metody generování důkazu o věku umožňující získat důkaz o věku prostřednictvím systému ověřování věku, který dodržuje zásadu „dvojitě anonymity“.** V praxi musí poskytovatel služeb nabízející řešení dvojitě anonymity kombinovat alespoň dvě metody získávání důkazu o věku (např. řešení založené na dokladech totožnosti a řešení založené na odhadu věku).

Služby komunikace, na které se vztahuje tento referenční rámec, musí zajistit, aby byl systém ověřování věku, který dodržuje zásadu „dvojitě anonymity“, dostupný alespoň pro **[80 %]** dospělé populace s bydlištěm ve Francii.

Příklady a použití

Konkrétně musí řešení „dvojitě anonymity“ nabízet **několik poskytovatelů služeb generování důkazu o věku** (např. různé poskytovatele internetových služeb a/nebo banky) a u jiných řešení **různé metody generování důkazu o věku** (např. analýza rysů obličeje a poskytnutí dokladů totožnosti).

Informování uživatelů o úrovni ochrany soukromí spojené se systémy ověřování věku

- **Kritérium č. 16: výslovné uvedení úrovně ochrany soukromí uživatelů**

Každé řešení pro ověřování věku musí být výslovně spojeno s úrovní ochrany soukromí tak, aby byla jasně a čitelně uvedena řešení splňující standardy „dvojitě anonymity“. V žádném případě nesmí být uvedena záměnně nebo propagována jiná řešení s cílem uvést uživatele v omyl ve prospěch řešení méně chránících soukromí.

Pokud třetí strana zapojená do procesu ověřování věku může vědět, pro jakou službu se ověření věku provádí, musí být uživatel jasně informován.

Pokud jde o systémy ověřování věku, které dodržují zásadu „dvojitě anonymity“, musí být uživatel jasně informován o tom, že toto řešení zajišťuje, že poskytovatel služeb ověření věku nemůže znát službu, pro kterou se toto ověření provádí.

Žádoucí cíle a osvědčené postupy

Pokud jde o dosažení souladu s tímto referenčním rámcem, níže uvedené cíle zatím nejsou u systémů ověřování věku vyžadovány, ale představují **soubor osvědčených postupů, ke kterým by řešení pro ověřování věku měla směřovat**.

Možnost, aby si uživatelé sami důvěrně vygenerovali důkaz o věku:

- uživatel si může vygenerovat důkaz o věku lokálně, aniž by o svých attributech věku informoval původního vydavatele nebo jinou třetí stranu;
- uživatel si může vygenerovat důkaz o věku prostřednictvím online služby, kterou lze použít bez jakéhokoli přístupu k jeho osobním údajům.

Důvěrnost systémů ověřování věku jako celku:

- systém je založen na *důkazu s nulovou znalostí*;
- systém je založen na šifrovacích technikách, které jsou odolné proti nejsložitějším útokům, a to i v budoucnosti.

Třetí část: dočasné přijímaná alternativní řešení pro generování důkazu

V přechodném období [šesti měsíců] od zveřejnění tohoto referenčního rámce, které má umožnit službám, na něž se vztahuje, určit a zavést řešení pro ověřování věku, které splňuje všechna kritéria stanovená v první a druhé části, budou řešení využívající bankovní karty považována za řešení splňující technické vlastnosti referenčního rámce za následujících podmínek.

Řešení využívající bankovní kartu by bylo počáteční metodou odfiltrování některých nezletilých osob. Toto dočasné řešení je založeno na infrastruktuře, která již byla zavedena a může být využita.

S výhradou splnění níže uvedených požadavků by toto řešení zpočátku umožnilo **chránit nejmladší děti**. Filtrování lze provádět buď formou platby ve výši 0 EUR, nebo prostým ověřením (bez platby).

Tyto systémy ověřování:

- nesmí být zavedeny přímo dotčenými službami šířícími pornografický obsah, nýbrž **třetími stranami nezávislými na dané službě**;
- budou muset **zajistit bezpečnost ověření** s cílem předejít rizikům podvodného získávání údajů (phishing), která jsou s ním spojena. Je proto důležité zajistit, aby byly platební údaje zadávány na důvěryhodných stránkách. V tomto ohledu by bylo vhodné, aby dotčené služby šířící pornografický obsah a poskytovatelé řešení zahájili koordinovanou kampaň na zvýšení povědomí o rizicích podvodného získávání údajů (phishing), a to zejména s ohledem na tuto novou praxi;
- budou muset umožnit ověřit alespoň **existenci a platnost karty**, což vylučuje prosté ověření shody čísla karty;
- zavedou silné ověření stanovené v evropské směrnici (EU) 2015/2366 o platebních službách (tzv. „PSD2“), například využitím **protokolu 3-D Secure** v jeho druhé platné verzi, aby se ujistily, že uživatel služby je držitelem karty, a to prostřednictvím dvoufaktorového ověření.

Na konci tohoto přechodného období budou upřesněny podmínky, za kterých by bylo možné nadále akceptovat ověřování věku bankovní kartou.

Čtvrtá část: audit a hodnocení řešení ověřování věku

Návrh zákona SREN stanoví, že „Regulační orgán pro audiovizuální a digitální komunikaci může požadovat, aby provozovatelé a poskytovatelé služeb [...] **provedli audit systémů ověřování věku, které zavedli, aby potvrdili soulad těchto systémů s technickými požadavky definovanými referenčním rámcem.** Referenční rámec stanoví postupy pro provádění a zveřejňování tohoto auditu, který je svěřen nezávislému subjektu s prokazatelnými zkušenostmi.“

Následující oddíly mají za cíl objasnit hlavní zásady, jimiž by se měly řídit dotčené služby šířící pornografický obsah, které by mohly mít povinnost takový audit provést.

Hodnocení zavedených systémů za reálných podmínek

S cílem zajistit vysokou úroveň ochrany nezletilých osob bude orgán Arcom individuálně posuzovat technická řešení pro ověřování věku, jakmile je provozovatelé zavedou, tj. *in concreto*. Vzhledem k tomu, že některá řešení mohou být konfigurována samotnými dotčenými službami šířícími pornografický obsah, je nutné provést posouzení za skutečných provozních podmínek.

Od dotčených služeb šířících pornografický obsah se vyžaduje, aby zajistily, že zavedená řešení budou systematicky schopna splňovat požadavky referenčního rámce tím, že případně přizpůsobí své provozní zásady a parametry.

Míra chybovosti, obcházení a rizika útoku

Technický audit se obecně zaměřuje na posouzení, zda řešení pro ověřování věku splňuje **všechna kritéria stanovená v tomto referenčním rámci**.

V tomto ohledu posuzuje zejména:

- schopnost technického řešení rozlišit nezletilé uživatele;
- neexistenci diskriminační předpojatosti;
- odolnost vůči možným praktikám obcházení (např. realistické videomontáže, tzv. *deepfakes*) a rizikům útoku¹⁶.

Nezávislost poskytovatele služeb auditu

Aby nebyla narušena důvěryhodnost auditu, je třeba, aby měl auditor prokazatelné odborné znalosti a zkušenosti a aby byl **nezávislý** jak na společnostech nabízejících

¹⁶ Posouzení rizika útoku na řešení pro ověřování věku má určit, zda je pravděpodobné, že systém bude zneužit k podvodným účelům.

řešení pro ověřování věku, tak na dotčených službách šířících pornografický obsah, které uvedené technické řešení (uvedená technická řešení) používají.

Orgán Arcom může v pozdější verzi tohoto referenčního rámce upřesnit podmínky, za kterých musí být audity prováděny a zpřístupněny veřejnosti.

Za současného stavu a do dalšího upřesnění ze strany orgánu Arcom se společností doporučuje, aby prováděly technické audity svých systémů ověřování věku, a to nejprve do [...] měsíců od zveřejnění tohoto referenčního rámce a poté alespoň **jednou ročně**.

Dotčené služby šířící pornografický obsah se rovněž vyzývají, aby v zájmu transparentnosti, zejména vůči uživatelům, **zveřejnily svou zprávu o auditu na snadno přístupné stránce svého rozhraní online, a to ve snadno srozumitelné podobě**.